

Πνευματική Ιδιοκτησία και Συγγενικά Δικαιώματα

Εκπαιδευτικό πρόγραμμα για την Α/θμια εκπαίδευση

Σκοπός του προγράμματος είναι η προσέγγιση ανάμεσα στην πνευματική ιδιοκτησία και εκπαίδευση και η ευαισθητοποίηση των μαθητών σχετικά με τη σημασία της πνευματικής ιδιοκτησίας στη σύγχρονη κοινωνία και το ρόλο της ως καθοριστικού παράγοντα για την προώθηση της δημιουργικότητας και του πολιτισμού.

Οι δραστηριότητες που αναφέρονται στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα χωρίζονται σε δύο ομάδες:
α) δραστηριότητες για τάξεις Α', Β', Γ', Δ' και β) δραστηριότητες για τάξεις Ε', Στ' .

Διάρκεια προγράμματος: 4 διδακτικές ώρες σε διάστημα 4 - 8 εβδομάδων

Πλάνο μαθήματος για τις τάξεις Α', Β', Γ', Δ' μέσα από το Μάθημα της Γλώσσας ή τα Μαθήματα Αισθητικής Αγωγής ή το Μάθημα ΤΠΕ:

1) Εισαγωγή θέματος.

Ο εκπαιδευτικός επιλέγει ένα από τα παρακάτω για να εισάγει τις νέες έννοιες.

- Ανάγνωση ιστορίας
- Ακρόαση μουσικού κομματιού
- Παρακολούθηση βίντεο «Όταν ο Ορφέας δημιουργούσε..» από το copyrightschool.gr

Οι επιλογές είναι ενδεικτικές. Ο εκπαιδευτικός μπορεί να επιλέξει διαφορετικό υλικό ανάλογα με το μαθημά του (π.χ. αναζήτηση έργων τέχνης στο διαδίκτυο, παρατήρηση έργων που έχουν δημιουργηθεί στο μάθημα των καλλιτεχνικών κλπ.). Περισσότερες επιλογές διαθέσιμες στο αναλυτικό εγχειρίδιο του προγράμματος.

2) Θέμα σε εξέλιξη. Ανταλλαγή απόψεων, ερωτήσεις, εξήγηση εννοιών, επικοινωνία σκέψεων μέσα σε ομάδα, ανά διαστήματα έλεγχος κατανόησης των σχετικών εννοιών.

Εναλλακτική: Μετά από πρόσκληση του εκπαιδευτικού εκπρόσωπος του Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας παρουσιάζει στην τάξη τις βασικές αρχές πνευματικής ιδιοκτησίας και απαντάει σε ερωτήσεις (δια ζώσης ή online).

- 3) Σκέψεις και συμπεράσματα.
- 4) Ανακεφαλαίωση και εργασία για το επόμενο μάθημα (Δημιουργία έργου, λύση σταυρόλεξου ή το παιχνίδι «Ξανασχεδίασε το χταπόδι από το copyrightschoo1.gr

Υποστηρικτικό υλικό (διαθέσιμο στο copyrightschoo1.gr):

- ✓ Οδηγός (εγχειρίδιο) πνευματικής ιδιοκτησίας για δασκάλους
- ✓ Διαδραστικά παιχνίδια
- ✓ Βίντεο
- ✓ Σταυρόλεξο
- ✓ Αυτοκόλλητα με τον Ορφέα το πολυτάλαντο χταπόδι
- ✓ Post cards με τον Ορφέα το πολυτάλαντο χταπόδι

Όλο το υλικό είναι διαθέσιμο στο copyrightschoo1.gr. Τα αυτοκόλλητα και οι κάρτες μπορούν να αποσταλούν στο σχολείο (με έξοδα του Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας) κατόπιν αιτήματος του εκπαιδευτικού.

Πλάνο μαθήματος για τις τάξεις Ε΄ και Στ΄ μέσα από το Μάθημα της Γλώσσας ή τα Μαθήματα Αισθητικής Αγωγής ή το Μάθημα ΤΠΕ

- 1) Εισαγωγή θέματος.

Ο εκπαιδευτικός επιλέγει ένα από τα παρακάτω για να εισάγει τις νέες έννοιες.

- Ταινίες, μουσική. Τί μπορώ να χρησιμοποιήσω νόμιμα από το διαδίκτυο;
- Ποιός θα ήθελε να ακολουθήσει επάγγελμα δημιουργίας και τέχνης;
- Παρακολούθηση βίντεο «Δεν θα χάσεις!» ή «Το βιβλίο είναι παρέα» από το copyrightschoo1.gr

Οι επιλογές είναι ενδεικτικές. Ο εκπαιδευτικός μπορεί να επιλέξει διαφορετικό υλικό ανάλογα με το μαθημά του (π.χ. ανάγνωση του κόμικ « Ο Μάρκος θέλει να σπουδάσει μουσική», ο εκπαιδευτικός ζητάει από τα παιδιά να φέρουν στην τάξη το αγαπημένο τους βιβλίο, ερωτήσεις για τη λογοκλοπή κλπ.). Περισσότερες επιλογές διαθέσιμες στο αναλυτικό εγχειρίδιο του προγράμματος.

- 2) Θέμα σε εξέλιξη. Ανταλλαγή απόψεων, ερωτήσεις, εξήγηση εννοιών, επικοινωνία σκέψεων μέσα σε ομάδα, ανά διαστήματα έλεγχος κατανόησης των σχετικών εννοιών.

Εναλλακτική: Μετά από πρόσκληση του εκπαιδευτικού εκπρόσωπος του Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας παρουσιάζει τις βασικές αρχές πνευματικής ιδιοκτησίας και απαντάει σε ερωτήσεις (δια ζώσης ή online).

- 3) Σκέψεις και συμπεράσματα.
- 4) Επέκταση και εργασία για το επόμενο μάθημα (Αναζήτηση νόμιμων πηγών έργων στο διαδίκτυο, λύση κρυπτόλεξου ή το "Παιχνίδι των Συντελεστών» από το copyrightschoo1.gr)

Υποστηρικτικό υλικό (διαθέσιμο στο copyrightschoo1.gr):

- ✓ Οδηγός (εγχειρίδιο) πνευματικής ιδιοκτησίας για δασκάλους
 - ✓ Οδηγός (εγχειρίδιο) πνευματικής ιδιοκτησίας για μαθητές
 - ✓ Κόμικ "Ο Μάρκος θέλει να σπουδάσει μουσική»
 - ✓ Διαδραστικά παιχνίδια
 - ✓ Βίντεο
 - ✓ Σταυρόλεξο, κρυπτόλεξο
 - ✓ Αυτοκόλλητα με τον Ορφέα το πολυτάλαντο χταπόδι
 - ✓ Post cards με τον Ορφέα το πολυτάλαντο χταπόδι
- Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να υποστηριχτούν στο έργο τους μέσα από την οργάνωση σεμιναρίου. Ο Οργανισμός Πνευματικής Ιδιοκτησίας οργανώνει ενημερωτικά σεμινάρια για εκπαιδευτικούς από το 2015. Όλες οι σχολικές επισκέψεις και τα σεμινάρια για εκπαιδευτικούς διαθέσιμα [εδώ](#).
 - Επιπλέον στήριξη παρέχεται με το υλικό που προσφέρεται στο copyrightschoo1.gr. Οδηγοί, κόμικ, αυτοκόλλητα, κάρτες, μπορούν να σταλούν στο σχολείο (με έξοδα του Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας) κατόπιν αιτήματος του εκπαιδευτικού.
 - Η υλοποίηση του υποβαλλόμενου προγράμματος με το συνοδευτικό υποστηρικτικό υλικό δεν απαιτεί υποχρεωτικά τη συμμετοχή συνεργατών του Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας. Εάν όμως ο εκπαιδευτικός το επιθυμεί και στο πλαίσιο της υλοποίησης του προγράμματος, είναι δυνατή σχολική επίσκεψη όπου εκπρόσωπος του Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας θα παρουσιάσει τις βασικές αρχές πνευματικής ιδιοκτησίας και θα απαντήσει στις ερωτήσεις των μαθητών. Οι δια ζώσης σχολικές επισκέψεις γίνονται στο νομό Αττικής. Για τα υπόλοιπα σχολεία υπάρχει δυνατότητα online επίσκεψης.

Οι εκπαιδευτικοί για αιτήματα που αφορούν σεμινάρια, σχολικές επισκέψεις, αποστολή υλικού αλλά και για οποιαδήποτε άλλη πληροφορία μπορούν να απευθύνονται στην κα Ευαγγελία Κοκκίνου, e-mail: info@ori.gr

Στόχοι

Α τάξη και Β τάξη	Γ τάξη και Δ τάξη	Ε τάξη και Στ τάξη
Πρώτη επαφή με την έννοια της πνευματικής ιδιοκτησίας.	Πρώτη επαφή με την έννοια της πνευματικής ιδιοκτησίας. Κατανόηση του όρου συγγενικά δικαιώματα	Τί σημαίνει προσβολή πνευματικής ιδιοκτησίας ;
Κατανόηση της έννοιας του υλικού αγαθού	Διαφορές μεταξύ υλικών και άυλων αγαθών	Νόμιμη και παράνομη χρήση των έργων
Συνεργασία με συμμαθητές για τη δημιουργία ενός έργου τέχνης	Εξοικείωση με διάφορες μορφές πνευματικών έργων	Αναζήτηση πληροφοριών στο διαδίκτυο από ασφαλείς και νόμιμες πηγές.
Η δυνατότητα που έχει ο/η κάθε μαθητής/τρια να γίνει δημιουργός	Τα πνευματικά έργα αποτελούν μέσο βιοπορισμού για τους δημιουργούς τους.	Η παράνομη χρήση ενός έργου έχει επιπτώσεις για τον δημιουργό του.

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με το πέρας του εκπαιδευτικού προγράμματος οι μαθητές πρέπει να μπορούν να:

Α τάξη και Β τάξη	Γ τάξη και Δ τάξη	Ε τάξη και Στ τάξη
Κατανοούν την έννοια της πνευματικής ιδιοκτησίας.	Εντοπίζουν τον δημιουργό του έργου πνευματικής ιδιοκτησίας (βιβλίο, τραγούδι κλπ). Να ξέρουν τί είναι τα συγγενικά δικαιώματα φέροντας παραδείγματα	Κατανοούν τη νόμιμη ή παράνομη χρήση ενός έργου
Συνεργάζονται με συμμαθητές για τη δημιουργία ενός έργου. Ο κάθε ένας αναγράφει το όνομά του στο έργο και αναγνωρίζεται η συμβολή του.	Καταλαβαίνουν τι σημαίνει υλικό και άυλο αγαθό με παραδείγματα	Ξέρουν να βρίσκουν έργα στο διαδίκτυο από ασφαλείς πηγές
Το κάθε παιδί να δημιουργεί μόνο του ένα έργο και να γράφει το όνομά του πάνω στο έργο. (Πώς νοιώθει εάν κάποιος το χρησιμοποιήσει χωρίς να ρωτήσει;)	Γνωρίζουν διάφορα είδη πνευματικών δημιουργημάτων φέροντας παραδείγματα	Καταλαβαίνουν ότι η παράνομη χρήση έργων βλάπτει τους δημιουργούς.
	Καταλαβαίνουν ότι οι τέχνες αποτελούν επάγγελμα από το οποίο οι καλλιτέχνες βγάζουν τα προς το ζην.	Καταλαβαίνουν ότι οι τέχνες αποτελούν επάγγελμα από το οποίο οι καλλιτέχνες βγάζουν τα προς το ζην.

